

Boża podszewka

(1/15)

Niedziela, TVP 2, 21.35

serial obyczajowy, Polska 1997, reż. Izabella Cywinska, wV.K.: Agnieszka Krukówna, Danuta Stenka, Andrzej Grabowski, Janusz Michałowski, Anna Dymna, Joanna Szczepkowska, Hanna Sleszyńska, Adam Ferency, Dominika Ostalowska, Jolanta Fraszyska, Marzena Trybala i inni

Teresa Lubkiewicz-Urbaniowicz znana jest przede

wszystkim jako autorka siuchowisk radiowych

(współautorka legendarnych już „Jezioran”), a także

centionych sztuk teatralnych. „Boża podszewka” – jej

dotychczasowy debiut powieściowy – zaistniała najpierw

jako krótkie opowiadanie, którego bohaterką autorka

uczyniła swą matkę, Marię. Po jej śmierci wróciła do

tego tekstu, zaczęła go rozbudowywać, by pisanie

o matce ukoić ból, zrozumieć jej dziwną naturę, po-

czucie wyobcowania i kompleksy, a wreszcie chorobę

psychiczną. Wokół losów Marii zaczęły stopniowo roz-

raszać się zapamiętane z dzieciństwa obrazy rodzinnej

Wileńszczyzny z początków wieku, magiczno-mistycz-

nej krainy, której dzisiaj już nie ma, lecz która odżywa

w jej wspomnieniach. Autorka żywo i barwnie odmalo-

wuje obyczajowy pejzaż tamtych stron: podupadłe

dworki, zubożałych, schłopiłych szlachciców i ich bo-

gaty, mieszczańskich krewnych, wilejskich parob-

ków i folwarczne dziewczki, a wreszcie wszelkiej maści

odmieńców: rozmaitych nawiedzonych i aliozłów,

znachorów i zamawiaczy, lecz również tych z pozoru

normalnych, lecz „inaczej urodzonych”, tak właśnie

jak główna bohaterka, wciąż przez to odznaczanych,

osmiesszanych i niekochanych. To niezwykła powieść,

uhonorowaną jedną z głównych nagród w konkursie li-

terackim Fundacji Kultury, opublikowana po raz

pierwszy w 1994 r. Fundacja Programicze. Była to jednak

wersja obejmująca tylko 25 pierwszych rozdziałów. Za

namową TVP Teresa Lubkiewicz-Urbaniowicz dopisa-

ła dalszy ciąg rodzinnej sagi i ta wersja stała się później

podstawą scenariusza serialu Izabelli Cywińskiej. Ak-

cja serialu rozpoczyna się w 1900 r. wraz z narodzinami

najmłodszego dziecka Marii i Andrzeja – Marysi,

a kończy w październiku 1944 r., kiedy to z Wileńszczy-

zny wysiedlono ostatnich Polaków.

